

Visietekst

Herstel, herstelondersteuning, herstelondersteunende zorg in het netwerk GGZ Kempen

“Herstellen is wat de patiënt doet. Herstelondersteuning is de hulp die hij daarbij krijgt. Herstelondersteunende zorg is wat de zorg hierin bijdraagt” (Droës, ea)

*“Op collectief niveau is het herstelconcept onlosmakelijk verbonden met zelfbeschikking, empowerment en emancipatie van mensen met psychische aandoeningen en met het tegengaan van stigma en discriminatie.”
(Fisher en Chamberlin, 2003)*

Herstel

“Herstel is een uniek persoonlijk proces waarbij de persoon met een psychische of psychiatrische kwetsbaarheid zich ontworstelt aan de soms desastreuze gevolgen van zijn kwetsbaarheid en (opnieuw) een hoopvol, bevredigend en nuttig leven kan leiden op een zelf gekozen manier.” (Anthony, 1993)

Herstel is in de GGZ een concept dat niet verwijst naar ‘uitsluitend symptomatische genezing’. Het refereert naar een uniek persoonlijk proces waarbij de cliënt een eigen balans hervindt na ervaringen van psychische ontwrichting. (Boevink, 2009) Herstel impliceert een actieve acceptatie van kwetsbaarheden, problemen en beperkingen en omvat bewustwording van eigen krachten en talenten, waarbij gaandeweg een persoonlijk, hoopvol perspectief en verbondenheid met anderen wordt ontwikkeld. Herstellen doen mensen primair zelf maar niet alleen. (Trimbos-instituut, 2014)

Herstelondersteuning

Herstelondersteuning omvat alles wat de cliënt ondersteunt in zijn herstelproces. Zowel begeleiding door professionals als (inter)acties, hoe uniek en veelzijdig ze ook zijn, van naasten en anderen in de maatschappij kunnen herstelondersteunend zijn voor de cliënt. (Noolim)

Herstelondersteunende zorg

“Een herstelondersteunende organisatie maakt het voor mensen mogelijk om, via gebruik van zijn diensten, terug controle te verwerven over hun eigen leven. Via zelfmanagement, persoonlijke herstelplannen, gedeelde besluitvorming en vorming.” (Shepperd, Repper)

Herstelondersteunende zorg omvat alle zorg die geboden wordt ter ondersteuning van de cliënt zijn herstel, ongeacht de fase van het herstelproces waarin de cliënt zich bevindt. Deze zorg kenmerkt zich doordat ze

faciliterend en ondersteunend van aard is, afgestemd op de noden, wensen, vaardigheden en de context van de cliënt. Typisch is dat ze minder hiërarchisch is en vanuit een evenwaardige relatie tussen cliënt en hulpverlener vorm krijgt. De cliënt gaat in dialoog met de hulpverleners (vanuit eigen regie) in functie van het versterken van de eigen vaardigheden (empowerment) en het opnemen van betekenisvolle maatschappelijke rollen. (Trimbos-instituut, 2016)

Bronvermelding

BOEVINK, W., 2009. Lijfsbehoud, levenskunst en lessen om van te leren. Utrecht: Trimbos-instituut.

NOOLIM. Netwerk GGZ Oost- Limburg. Visie op herstelondersteunende zorg.

TRIMBOS-INSTITUUT, 2014. Persoonlijk en maatschappelijk herstel van mensen met ernstige psychische aandoeningen. Ontwikkelingen in praktijk en beleid. Trendrapportage GGZ.

TRIMBOS-INSTITUUT, 2016. Ondersteuning bij zelfmanagement van patiënten met chronische psychiatrische aandoeningen. Handreiking voor hulpverleners in de huisartsenzorg en generalistische basis GGZ. (D. Meije; A. Hendriksen; M. van Bakel; H. Sinnema)